

Neděle 4. po sv. Trojici

Ř12, 17-21

5.7.2020

Pozdrav:

Milost vám a pokoj od Pána našeho Ježíše Krista.

Introit:

Nebud' moudrý sám u sebe, boj se Hospodina, od zlého se odvrát.

Neříkej: „Odplatím za zlo!“ Čekej na Hospodina a on tě zachrání.

Píseň: 637

Čtení: Jr31, 31-36

Píseň: 143, 267

Kázání: Ř12, 17-21

List Římanům Pavel píše z Korintu. Představuje se v něm římskému sboru. Představuje víru v Boha Otce a Ježíše Krista, která se stala jeho životem. Prvních jedenáct kapitol Pavel zaplnil věroukou. Nyní přistupuje k tomu, jak se víra projevuje v životě uvěřivších. Přesněji řečeno, jak by se měla víra projevovat v životě těch, kteří uvěřili v Ježíše Krista. Pavel napomíná křesťany, aby žili v souladu s tím, v co uvěřili.

Aby se pro nás napsané řádky nestaly jen křesťanskou morálkou, popřípadě, abychom Bibli nevzali do ruky a těmito řádky nezačali tlouci lidi po hlavě, chtěla bych povědět: Tyto řádky patří těm, kteří uvěřili. Uvěřili v Ježíše Krista. Patří těm, kteří rozpoznávají znamení času. Času Božího království, které se uskutečnilo Kristovým zmrtvýchvstáním. Je to čas očekávání, čas překračující naše pozemské chápání běhu věcí. Je to čas po zmrtvýchvstání.

Život jako bohoslužba, jako odpověď na poznané Boží slitování. Bohoslužba jako rozhodnutí dát svůj život k dispozici Bohu. Již řecký originální text nám napovídá, když mluví o „logikē latreia“, tedy o rozumné bohoslužbě. Náš každodenní život je veden rozumovou či duchovní bohoslužbou. Nikoli výkon, mystické vytržení, speciální kultické obřadnictví, ale Boží milosrdenství odpovídající našemu všednímu jednání je pravou bohoslužbou, která se líbí Bohu.

Nejde o dodržování příkazů a zákazů. Jde o znovu a znovu obnovování své mysli. Je to sebekritický úsudek, kdy zjišťujeme, jakou intenzitou víry jsme schopni plnit Boží vůli.

Toto poměřování se neděje individualisticky z ticha svého pokoje, ze svého prožitku. Děje se ve společenství církve, kde každý z nás je obdařen jinou mírou víry.

V tomto společenství má každý hledat svou – a opět je zde použito velmi výstižné řecké slovo – ‚praxis‘, dalo by se přeložit i ‚funkcí‘. Naše „rozumná bohoslužba“ je objektivní i subjektivní. Subjektivní je tehdy, když zahrnuje naše radosti i trápení. Objektivní se stává tehdy, když se potkáme ve všedních dnech s lidmi uvnitř, ale i vně sboru, s přáteli i nepřáteli. V situaci setkávání vždy znovu a znovu hledáme Boží vůli. V těch setkáváních se má osvědčit to, co jsme si vzali z milosrdenství Božího. Neboť z milosrdenství Božího žijeme. To předchází našemu přechtenému napomenutí.

Nikomu neoplácejte zlým za zlé. Vůči všem mějte na mysli jen dobré. Pavel napomíná v intencích Ježíše Krista, který v Mt5,39 říká: „Já však vám pravím, abyste se zlému nestavěli na odpor.“ Je to absurdní, provokativní. Je to proti zdravému rozumu. Vždyť jak jinak zlo zastavit, než abychom se proti němu postavili? Neoplácet zlým za zlé by nemělo smysl bez pokračování této věty. Prof. Souček ji překládá: *Obezřetně přemýšlejte na dobré ve vztahu ke všem lidem.* Činit dobře dobrým, to jde. Činit dobře zlým, to už je horší. Zde ani tak nejde o činění jako o obezřetnost, předvídavost ke všem. Víc, než hledat vlastní dobro, je hledat dobro u druhých, a to předvídavě, prozíravě, vynalézavě a vytrvale; k tomu nám dopomáhej Duch svatý.

Je-li možno, pokud to záleží na vás, žijte se všemi v pokoji. Sbor, církev, je tu proto, aby působila ve světě pokoj. Podmínečná věta zde není proto, abychom hledali výmluvy, že pokoj nejde uskutečňovat. K vytváření pokoje jsou vždy třeba dvě strany. Toto napomenutí sboru, církvi, je adresováno nám, nikoli těm druhým. To, co dělá nepokojný svět, není náš problém. Naším problémem jsou naše nepokojná srdce, která se upokojí, pakliže spočine v pokoji Božím.

Nechtějte sami odplácet, milovaní, ale nechte místo pro Boží soud, neboť je psáno: ‚Mě patří pomsta, já odplatím, praví Pán.‘ Do této doby Pavlova napomenutí zněla trochu utopisticky. Jako by tím, že si nebudeme všimát zlého, zlo nějak vysublimovalo, někde samo zmizelo. Zde je jasně řečeno, zlu bude odplaceno. Ani nesublimuje, ani se nerozplyne, ani mu to neprojde. Zlo má svou odplatu u Boha. Jediný, kdo může zlo zlikvidovat, aniž by dosáhlo ještě větší síly zla, je samotný Bůh. To Bůh v Ježíši Kristu, v jeho zmrtvýchvstání odplatil tomu zlému.

Ale také: ‚Jestliže má tvůj nepřítel hlad, nasyť ho, a má-li žízeň, dej mu pít; tím ho zahanbíš a přivedeš k lítosti.‘ Opět jasná praxe. Není, co bychom dodali, a přece: Překlad *tím ho zahanbíš a přivedeš k lítosti* není přesný. V doslovném překladu je *shrneš žhavé uhlí na jeho hlavu*. To už není až takový přátelský akt. Hlava posypaná žhavým uhlím. Možná, že Pavel měl na mysli Boží moc dobroty, která spálí všechno nepřátelství. Moc, která přetavuje lidskou zlobu. Výsledek tohoto jednání má svá rizika. Možná se nepovede. Avšak tímto jednáním dáváme šanci působení nikoli naší dobroty, ale dobroty Boží, která přemáhá srdce lidská.

Nedej se přemoci zlem, ale přemáhaj zlo dobrem. Opět jasné, prosté. Jako by nic jasnějšího a prostšího nebylo. A opět si možná vybavíme situace, kdy to nefungovalo, kdy zlo nad námi zvítězilo. Nikoli tím, že zlo nám uštědřilo ránu, ale tím, že jsme se nechali svést k činění zlého. Naše srdce se nechala vtáhnout do kolotoče odplaty, kolotoče toho zlého. A tak, bratři a sestry, prosme Ježíše Krista, aby se naše srdce u jeho stolu vyprázdnila ode všeho zlého. Amen.

Píseň: 699

Večeře Páně